

Vážené dámy, vážení pánové, milí hosté,

letos si připomínáme 700. výročí narození Karla IV., který svým významem přesáhl hranice Čech i Bavorska, byl hrdým křesťanem a Evropanem. Při této příležitosti se uskutečňuje celá řada výstav; byl by to dlouhý výčet, počínající korunovačními klenoty přes ostatky světců a umělecká díla až po předměty každodenní potřeby.

Mezi všemi těmito expozicemi si však zvlášť cením *Česko-bavorské zemské výstavy k 700. výročí narození Karla IV.* Ne primárně pro nesporné bohatství exponátů či badatelské úsilí, jež si její příprava vyžádala. Cením si jí zejména proto, že po více než půl druhém století účelového vytváření národnostních stereotypů a obrazu Karla IV. jako představitele tu německého, tu českého nacionalismu, které se ve skutečnosti zrodily až v 19. století, konečně nabízí Karlův portrét, který odpovídá současnému stupni poznání.

Vidíme ho nyní jako panovníka dílem lucemburského a dílem českého původu, vychovaného ve Francii a hovořícího – vedle latiny a francouzštiny – mnoha jazyky jeho velké říše. Vidíme ho ovšem také – a to zejména – jako znamenitého reprezentanta západního křesťanství, muže latinské kultury, náležejícího na jedné straně duchu počínajícího hnutí *devotio moderna* a na straně druhé dotčeného prvními myšlenkami raného italského humanismu.

Význam výstavy tedy tkví v demonstraci toho, že se k odkazu Karla IV. mohou stejným právem a se stejnou hrdostí hlásit Praha i Norimberk. Že nositeli jeho dědictví jsou Češi i Bavoři, stejně jako všichni Evropané prodchnutí vědomím vzájemné kulturní sounáležitosti a duchem humanismu, pramenícího z křesťanských základů současné Evropy.

Stoleté kulturní a národnostní stereotypy jistě nelze odstranit jedinou výstavou. Pevně však věřím, že postupně dokážeme všechny tyto falešné nátěry poodkrýt a pro všechny, kdo budou chtít vědět a znát, zpřístupnit osobnost Karla IV. pravdivě a autenticky. Česko-bavorská zemská výstava představuje na této cestě významný krok; přeji jí úspěch v očích odborné kritiky a zájem návštěvníků, který odpovídá jejímu významu.